

**ELEKTRŪNŲ SAVIVALDYBĖSVIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
AIŠKINAMASIS RAŠTAS
PRIE 2017 METŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO**

2018-05-31

Elektrėnai

**I SKYRIUS
BENDROJI DALIS**

1. Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – biblioteka) įkurta 1967 m., kaip Trakų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos filialas, o 2000 m., įkūrus Elektrėnų savivaldybę, įkurta Elektrėnų savivaldybės viešoji biblioteka. Bibliotekos kodas 188207697. Juridinių asmenų registre įregistruota 2000 m. liepos 4 d. (Nr. 062630). Bibliotekos savininko teises ir pareigas įgyvendina Elektrėnų savivaldybės taryba, kuri koordinuoja bibliotekos veiklą, teisės aktų nustatyta tvarka tvirtina nuostatus, sprendžia kitus įstatymuose jos kompetencijai priskirtus klausimus.

2. Vidutinis darbuotojų skaičius – 47.

3. Bibliotekos adresas: Draugystės g. 2, Elektrėnai.

4. Biblioteka turi vienuolika filialų:

4.1. Vievio miesto biblioteka - filialas, Trakų 11, Vievis,

4.2. Abromiškių kaimo biblioteka - filialas, Žebertonių kaimas, Elektrėnų seniūnija,

4.3. Balceriškių kaimo biblioteka - filialas, Pylimų kaimas, Vievio seniūnija,

4.4. Beižionių kaimo biblioteka - filialas, Beižionių kaimas, Beižionių seniūnija,

4.5. Gilučių kaimo biblioteka - filialas, Gilučių kaimas, Gilučių seniūnija,

4.6. Jagėlonių kaimo biblioteka - filialas, Jagėlonių kaimas, Kietaviškių seniūnija,

4.7. Kazokiškių kaimo biblioteka - filialas, Kazokiškių kaimas, Kazokiškių seniūnija,

4.8. Kietaviškių kaimo biblioteka - filialas, Kietaviškių kaimas, Kietaviškių seniūnija,

4.9. Pakalniškių kaimo biblioteka - filialas, Pakalniškių kaimas, Vievio seniūnija,

4.10. Pastrėvio kaimo biblioteka - filialas, Pastrėvio kaimas, Pastrėvio seniūnija,

4.11. Semeliškių kaimo biblioteka – filialas, Trakų g.Semeliškių miestelis.

5. Pagrindinė bibliotekos veikla – informacinė, kultūrinė (dokumentų kaupimas, tvarkymas, sisteminimas ir saugojimas, prieigos prie vietos ir pasaulio viešųjų informacijos šaltinių

užtikrinimas, neatsižvelgiant į jų autorių ar juose užfiksuotą žinių politiką ar ideologinę orientaciją, teikiant visuomenės švietimui, moksliniams tyrimams bei asmenybės ugdymui reikalingą informaciją ir paslaugas).

6. Biblioteka teikia paslaugas, prieinamas įvairioms vartotojų grupėms įvairiomis formomis. Teikiamos ir populiarinamos tradicinės, specialiosios, elektroninės paslaugos. Kokybiškam paslaugų teikimo užtikrinimui organizuojama šiuolaikiška, atitinkanti reikalavimus infrastruktūra.

7. Bibliotekoje organizuojami įvairūs renginiai: literatūros parodos, reikšmingų datų, sukakčių minėjimai, popietės vaikams, susitikimai su žymiais rašytojais ar kitais meno žmonėmis.

8. Bibliotekos finansinės ataskaitos apima laikotarpį nuo 2017-01-01 iki 2017-12-31. Finansinėse ataskaitose pateikti duomenys išreikšti Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais – eurai.

II SKYRIUS

APSKAITOS POLITIKA

9. Biblioteka nuo 2010 m. sausio 1 d. apskaitą tvarko, vadovaudamasi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS). Tvarkydama buhalterinę apskaitą ir rengdama finansines ataskaitas vadovaujasi Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, taiko apskaitos politiką, patvirtintą bibliotekos direktoriaus 2015-01-02 įsakymu Nr. V-1.1.-04 „Dėl apskaitos politikos tvirtinimo“. Visos operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami dvejetainiu įrašu didžiojoje knygoje. Taikomi kaupimo, subjekto, veiklos tęstinumo, periodiškumo, pastovumo, piniginio mato, palyginimo, turinio viršenybės prieš formą principai.

10. Bibliotekos finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, tarpinis atskaitinis laikotarpis sutampa su kalendoriniu ketvirčiu.

NEMATERIALUSIS TURTAS

11. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka 13-ajame VSAFAS pateiktą sąvoką ir nematerialiam turtui nustatytus kriterijus. Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu. Likvidacinė vertė – 0.

12. Neatlygintinai gautas nematerialusis turtas ir kito viešojo sektoriaus subjekto registruojamas įsigijimo savikaina, sukaupta amortizacija ir nuvertėjimas (jei jis yra). Perėmimo momentu registruojamas turtas balansine verte.

ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

13. Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir 12-ajame VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

14. Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

15. Turimą ilgalaikį turtą biblioteka registruoja pagal paskirtį ir šią tvarką:

15.1. Pastatai;

15.2. Nekilnojamosios kultūros vertybės;

15.3. Baldai ir biuro įranga;

15.4. Kitas ilgalaikis materialusis turtas.

16. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas, taikant tiesiogiai proporcingą (tiesioginį) metodą pagal ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus. Ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvai nustatomi vadovaujantis Elektrėnų savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-07-22 įsakymu Nr.03V-628 „Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų patvirtinimo“.

17. Naudojamo ilgalaikio turto darbingumui palaikyti atliekama jo eksploatacinė priežiūra ir remontas.

18. Neatlygintinai gautas ilgalaikis materialusis turtas iš kito viešojo sektoriaus subjekto registruojamas jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjus bei nuvertėjimas (jei jis yra) pagal ilgalaikio turto perdavimo dienos būklę.

ATSARGOS

19. Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina.

20. Atsargų sunaudojimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu susijusi operacija.

21. Prie atsargų priskiriamas ūkinis inventoriųs. Atiduoto naudoti inventoriaus vertė iškart įtraukiama į sąnaudas. Naudojamo inventoriaus apskaita tvarkoma nebalansinėje sąskaitoje kiekinė ir vertinė išraiška pagal materialiai atsakingus asmenis.

GAUTINOS SUMOS

22. Gautinos sumos registruojamos tada, kai biblioteka įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą pagal 17-ąjį VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“. Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina. Finansinės būklės ataskaitoje rodomos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

23. Su tiekėjais biblioteka atsiskaito sutartyse nustatyta tvarka.

FINANSAVIMO SUMOS

24. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka 20-ojo VSAFAS nustatytus kriterijus. Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

PAJAMOS

25. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos.

26. Pajamos skirstomos į:

- Finansavimo pajamos;
- Pagrindinės veiklos pajamos;
- Pagrindinės veiklos kitos pajamos;
- Finansinės ir investicinės veiklos pajamos.

27. Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, jog biblioteka gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai galima patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.

SĄNAUDOS

28. Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 11-ajame VSAFAS „Sąnaudos“. Apskaitoje sąnaudos pripažįstamos, vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

29. Apskaitoje darbuotojams mokėti už kasmetines atostogas sumos kaupiamos ir pripažįstamos sąnaudomis vieną kartą per metus – gruodžio 31 d.

TURTO NUVERTĖJIMAS

30. Turto nuvertėjimo apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS, 17-ajame VSAFAS ir 22-ajame VSAFAS.

31. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, nustatoma, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Jeigu yra vidinių ar išorinių nuvertėjimo požymių, nustatoma turto atsiperkamoji vertė, kuri palyginama su turto balansine verte.

32. Pripažinus ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto nuvertėjimo nuostolį, perskaičiuojamos būsimiems ataskaitiniams laikotarpiams tenkančios turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sumos, kad turto nudėvimoji (amortizuojamoji) vertė po nuvertėjimo būtų tolygiai paskirstyta per visą likusį jo naudingo tarnavimo laiką, t. y. nuvertėjimo suma nudėvima per likusį naudingo tarnavimo laiką, mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

APSKAITINIŲ ĮVERČIŲ KEITIMAS

33. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi, atliekant įvertinimą arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių. Bibliotekos apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsniams. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0.5 proc. per

finansinius metus gautų finansavimo sumų vertės arba 0.25 proc. turto vertės. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

III SKYRIUS

PASTABOS

34. Ilgalaikis nematerialus turtas. (Pastaba P03)

Informacija apie ilgalaikio nematerialaus turto balansinės vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta priede P3.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nematerialiojo turto, kuris yra visiškai nusidėvėjęs, tačiau naudojamas veikloje įsigijimo savikaina yra už 30997.10 Eur. Šią sumą sudaro programinė įranga.

Nematerialiojo turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, turto, užstatyto kaip įsipareigojimų įvykdymo garantija, ir turto kuris nebenaudojamas veikloje, nėra. Nematerialiojo turto apskaitoje turto nuvertėjimo nėra.

35. Ilgalaikis materialus turtas. (Pastaba P04)

Informacija apie ilgalaikio materialaus turto balansinės vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta priede P4.

Per ataskaitinį laikotarpį biblioteka įsigijo ilgalaikio materialaus turto – pirkti oro kondicionavimo sistema, stebėjimo sistema, nešiojamas kompiuteris, televizorius, skaitmeninis fotoaparatas už 3900,00 Eur. Iš valstybės biudžeto gauto finansavimo buvo pirktos knygos. Daug knygų padovanojo bibliotekos skaitytojai. Šis turtas naudojamas tik bibliotekos veiklai.

Knygos iš atsargų buvo perkeltos į ilgalaikį materialųjį turto fondą, taip pat buvo atliktas kito turto pergrupavimas pagal esamus apskaitos duomenis.

Per ataskaitinį laikotarpį ilgalaikio turto padidėjo 2.70 %.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje materialiojo turto, kuris yra visiškai nusidėvėjęs, tačiau naudojamas veikloje įsigijimo savikaina yra už 5563.24 Eur.

36. Atsargos. (Pastaba P08)

Informacija apie atsargų balansinės vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta priede P8.

Per ataskaitinį laikotarpį biblioteka gavo knygų iš įvairių įstaigų: Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, Lietuvos nacionalinio muziejaus, Vilniaus universiteto, Lietuvių

literatūros ir tautosakos instituto, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos, Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų, Mokslų ir enciklopedijų leidybos centro, M.K.Čiurlionio namų, ir kitų įstaigų. Gautos knygos buvo užpajamuotos kaip atsargos, vėliau perkeltos iš atsargų į ilgalaikio materialaus turto fondą.

2017 metais spaudinių įsigyta 3.47 % daugiau nei 2016 metais.

37. Sukauptos gautinos sumos. (Pastaba P10)

Informacija apie sukauptas gautinas sumas pateikta priede P10.

Sukauptas gautinas sumas sudaro 42356.52 Eur. Didžiąją dalį sudaro atostogų rezervas ir socialinio draudimo įmokos nuo jo. Lyginant su 2016 metais, atostogų rezervas sumažėjo 14.75 %, nes darbuotojai mažiau turėjo sukauptų atostoginių.

38. Pinigai ir pinigų ekvivalentai.(Pastaba P11)

Informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus balansinės vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pateikta priede P11.

2017 m. gruodžio 31 d. bibliotekos sąskaitoje buvo 2400.91 Eur nepanaudotų gyventojų pajamų mokesčio 2% paramos lėšų, surinktų pajamų už paslaugas lėšų. Lyginant su 2016 m., likutis sąskaitoje mažesnis 10.65 % dėl didesnio lėšų panaudojimo savo veikloje.

39. Finansavimo sumos. (Pastaba P12)

Informacija apie finansavimo sumų balansinės vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį priede P12.

Lyginant su 2016 metais, finansavimo sumų likutis sumažėjo 1.65 % .

40. Pagrindinės veiklos pajamos (Pastaba P 21)

Pagrindinės veiklos kitos pajamos – tai pajamos už kopijavimo, kompiuterines paslaugas ir salės nuomą. Per ataskaitinį laikotarpį daug organizacijų nuomojosi bibliotekos salę, todėl buvo surinkta 20.20 % daugiau negu 2016 metais. Lėšos panaudotos kanceliariinėms, ūkinėms prekėms, spaudiniams įsigyti.

41. Pagrindinės veiklos sąnaudos ir segmentai (Pastaba P02, priedas 02)

Pagrindinės veiklos sąnaudos – tai sąnaudos, susijusios su pagrindine bibliotekos veikla. Didžiausias sąnaudas sudaro darbo užmokestis ir socialinis draudimas. 2017 m. pakilo darbuotojų darbo užmokestis. Lyginant su 2016 metais šios sąnaudos padidėjo 11,42 %.

Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas sudaro ilgalaikio turto sąnaudos už 11830,03 Eur.

Komunalinių paslaugų ir ryšių sąnaudos sudaro 37063,79 Eur. Tai šildymo, vandens, elektros, ryšių, kitų komunalinių paslaugų sąnaudos. Lyginant su 2016 metais šios sąnaudos padidėjo 13,00 %.

Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos sudaro 504,65 Eur. Lyginant su 2016 metais jos sumažėjo 47,13 %.

42. Informacija apie panaudos sutartis.

Pagal panaudos sutartis gauto turto 2017 m. gruodžio 31 d. yra 1125717,74 Eur. Pagal panaudos sutartis su Elektrėnų savivaldybe gauti Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos filialai kaimuose. Pagal valstybinės žemės panaudos sutartį gautas 0,1071 ha ploto žemės sklypas Bažnyčios gatvėje 19, Naujųjų Kietaviškių kaime, Kietaviškių seniūnijoje, Elektrėnų savivaldybėje. Panaudos būdu gautas turtas yra apskaitomas užbalansinėje sąskaitoje.

Svarbių įvykių ir aplinkybių ir teisinių ginčų, kurios galėtų paveikti veiklą, bibliotekoje finansinių ataskaitų sudarymo dieną nėra.

Laikinais einanti direktoriaus pareigas

Kristina Partikienė

Vyr. finansininkė

Verutė Vytienė